

Т. Шаправський

Міжрегіональна академія управління персоналом,

аспірант,

завідувач юридичного відділу Бучанської міської ради Київської області

tarasshpravskii@ukr.net

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ І ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН

© Шаправський Т., 2019

Статтю присвячено питанням стану адміністративно-правового регулювання охорони земель у межах населених пунктів в Україні. Проаналізовано існуючу на сьогодні систему адміністративно-правового регулювання охорони і використання земель населених пунктів в Україні. Доведено, що об'єктом охорони земель в межах населених пунктів, є землі, які перебувають у межах території адміністративно-територіальної одиниці – села, селища чи міста. Зазначений принцип відмежування муніципальних земель від державних існує в законодавстві. Разом з тим, залишаються проблеми щодо розмежування земель державної та комунальної власності.

Ключові слова: охорона земель; зонування територій; схема землеустрою; інвентаризація земель; генеральний план; земельно-господарський устрій.

Т. Шаправський

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОХРАНЫ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ

Статья посвящена вопросам состояния административно-правового регулирования охраны земель в пределах населенных пунктов в Украине. Проанализирована существующая сегодня система административно-правового регулирования охраны и использования земель населенных пунктов в Украине. Доказано, что объектом охраны земель в пределах населенных пунктов, есть земли находящиеся в пределах территории административно-территориальной единицы – села, поселка или города. Указанный принцип отграничения муниципальных земель от государственных существует в законодательстве. Вместе с тем, остаются проблемы по разграничению земель государственной и коммунальной собственности.

Ключевые слова: охрана земель; зонирование территории; схема землеустройства; инвентаризация земель; генеральный план; земельно-хозяйственное устройство.

Т. Shapravskiy

post-graduate student

of the Interregional Academy

of Personnel Management

Head of the Legal Department

of the Buchansky City Council

of Kyiv Region

ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE PROTECTION AND USE OF THE LAND OF SETTLEMENTS: THE CURRENT STATE

The article is devoted to questions of the state of administrative-legal regulation of land protection within the settlements in Ukraine. The existing system of administrative and legal

regulation of the protection and use of settlements in Ukraine is analyzed. It is proved that the object of protection of land within the settlements is the land located within the territory of the administrative-territorial unit – a village, settlement or city. This principle of separation of municipal lands from the state exists in the legislation. At the same time, there are problems with delineating the lands of state and communal property.

Key words: land protection; zone zoning; scheme of land management; inventory of land; master plan; land-economic arrangement.

Постановка проблеми. Сучасний етап законодавчого регулювання земельних відносин в Україні характеризується розподілом земель на категорії залежно від їхнього цільового призначення, що базується на їх природних, біологічних та екологічних характеристиках. Земельний кодекс України 2001 року, на відміну від Земельних кодексів УРСР 1970 та 1990 року, окремої категорії земель – землі населених пунктів (міст, селищ міського типу і сільських населених пунктів) – не виділяє. Розвиток науки земельного права, а також практичне застосування норм земельного законодавства вказав на необхідність якісного іншого підходу до визначення категорій земель, зокрема в частині «розщеплення» земель в межах населених пунктів на окремі категорії в залежності від їх цільового призначення. Так, в ЗК України 2001 року вперше з'явилась категорія земель житлової та громадської забудови. Така необхідність зумовлена тим, що землі в межах населеного пункту за своїми природними характеристиками мають різне цільове призначення, а крім житлової та громадської забудови вони можуть мати, наприклад, рекреаційне, оздоровче, історико-культурне чи інше призначення. Однак проблем від цього не поменшало. Відсутність чіткої стратегії земельної реформи, недосконалість земельного обліку, недосконалість планування використання та охорони земель на місцевому рівні, недостатність бюджетного фінансування на проведення робіт із землеустрою, в тому числі інвентаризації земель, призвели до неконтрольованої та хаотичної забудови окремих міст і селищ, особливо тих, які розташовані в межах агломерацій великих міст. Усе це ускладнюється недосконалістю законодавчого регулювання, зокрема неузгодженістю, а подекуди навіть конфліктністю норм містобудівного та земельного законодавства. Великі прибутки від багатоквартирної житлової забудови в поєднанні з корупційною складовою в прийнятті рішень окремими органами державної влади та місцевого самоврядування призводять до неконтрольованої забудови, знищення зелених зон міст, порушення екологічної рівноваги.

Викладене зумовлює необхідність акумуляції сил і засобів, передусім якісного правового регулювання, спрямованих на планування раціонального використання земель усіх категорій в межах населених пунктів, а також дотримання розумного балансу між антропогенним впливом на екологічною рівновагою.

Аналіз дослідження проблеми. Питання адміністративно-правового регулювання охорони земель населених пунктів досліджувалися у публікаціях А. М. Мірошниченка, М. В. Шульги, П. Ф. Кулинича, В. В. Носіка, Я. О. Лисенко, Г. І. Балюк, Н. І. Титової, Ю. С. Шемшученка, А. П. Гетьмана, І. І. Каракаша, В. І. Семчика, А. Г. Мартина та інших.

Мета статті – окреслити сучасний стан адміністративно-правового регулювання охорони земель у межах населених пунктів в Україні, окреслення проблемних питань законодавчого регулювання та окреслення шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Земельний кодекс України серед дев'яти категорій земель в залежності від їх цільового призначення виділяє землі житлової та громадської забудови. Саме ця категорія є визначальною в контексті здійснення містобудівної діяльності, господарського освоєння територій населених пунктів, здійснення благоустрою, а також планування охорони та раціонального використання земель. Відповідно до «Класифікації видів цільового використання земель», затвердженої Наказом Держкомзему України № 548 від 23.07.2010 року [1], класифікація

видів цільового використання земель визначає поділ земель на окремі види цільового призначення, які характеризуються власним правовим режимом, екосистемними функціями, типами забудови, типами особливо цінних об'єктів. Таких видів використання в межах категорії земель житлової та громадської забудови виділяють 27 (наприклад, для багатоквартирного чи індивідуального будівництва, закладів освіти, торгівлі, охорони здоров'я тощо). Вказане свідчить, що досліджувана категорія земель є різноплановою.

Об'єктом охорони земель в межах населених пунктів, є землі, які перебувають у межах території адміністративно-територіальної одиниці – села, селища чи міста. Такий принцип відмежування муніципальних земель від державних закладено в основу Земельного кодексу України та Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності», який визначив, що з 01.01.2013 року землі державної та комунальної власності є розмежованими і за загальним правилом, встановленим в п. 3 розділу II вказаного Закону та ст. 83 ЗК України, землі, що знаходяться в межах населеного пункту належать до комунальної власності.

Однак, до цього часу залишаються не в повній мірі вирішені питання розмежування земель державної та комунальної власності. За підрахунками окремих фахівців, лише близько 3 % населених пунктів України [2] мають належним чином встановлені межі їх територій. З точки зору законодавчого регулювання, а також існуючої практики правозастосування межі населеного пункту вважаються встановленими, а органи місцевого самоврядування набувають права розпоряджатися земельними ділянками, які відповідно до розроблених проектів щодо встановлення меж відповідної сільської, селищної, міської ради включаються до їх територій, після встановлення (винесення) меж території населеного пункту в натуру (на місцевість), закріплення меж території межовими знаками та внесення відомостей про земельну ділянку до державного земельного кадастру (АС ДЗК), якщо межі населеного пункту не були встановлені/змінені у іншому порядку передбаченому законодавством, яке діяло на час утворення населеного пункту його розбудови та/ або зміни меж. Такого висновку дійшов Верховний Суд України по справі № 6-2686цс16 від 27.09.2017 року, правові позиції якого є обов'язковими для врахування, в тому числі і органами державної влади та місцевого самоврядування.

Без належно встановлених меж населеного пункту неможливо ефективно здійснювати діяльність з охорони земель населених пунктів, оскільки відсутній чітко окреслений її об'єкт. До того ж, це породжує конфлікти та земельні спори із суміжними населеними пунктами, які з різних причин можуть вважати певні території своїми, маючи власний план їх господарського освоєння.

Іншою проблемою, є відсутність в багатьох населених пунктів документації із землеустрою щодо розмежування земель державної та комунальної власності в межах населених пунктів. Враховуючи, що земельні ділянки, які щороку передаються у власність чи користування фізичним та юридичним особам за рахунок нерозподілених земель комунальної власності, становлять незначний відсоток території населеного пункту, реєстрація речових прав на земельні ділянки комунальної власності в таких умовах може зайняти багато років, що безперечно, негативно відобразиться на процесі раціонального використання та управління муніципальними земельними ресурсами. Суцільна інвентаризація земель в Україні на початку 90-х років минулого століття проведена так і не була внаслідок недостатнього бюджетного фінансування та через слабку організацію виконання з боку міських, селищних і сільських рад [4, с. 18]. На наш погляд, цю проблему можна вирішити раз і назавжди – розробленням технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель в межах населених пунктів, за результатами чого внести до Державного земельного кадастру дані про земельні ділянки державної та комунальної власності в межах населеного пункту. Так, відповідно до ст. 57 Закону України «Про землеустрій» [5], технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель включає, зокрема: 1) переліки земельних ділянок (земель) у розрізі за категоріями земель та угіддями, наданих у власність (користування) з кадастровими номерами, наданих у власність (користування) без кадастрових номерів, не наданих у власність чи користування, що використовуються без документів, які посвідчують право на них, що використовуються не за цільовим призначенням, невитребуваних земельних часток (паїв), від

умерлої спадщини; 2) пропозиції щодо узгодження даних, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, з інформацією, що міститься у документах, що посвідчують право на земельну ділянку, та Державному земельному кадастрі.

На наше переконання, саме встановлення меж населених пунктів в натурі, а також внесення даних інвентаризації земель в межах населених пунктів до ДЗК є передумовою ефективної охорони вказаних земель, без яких проведення інших заходів є малоефективним.

На думку А.М. Третяка, О.М. Дорош, управління землями на території муніципального утворення містить у собі прийняття нормативних правових актів органами місцевого самоврядування і розкривається через дії, кожне з яких являє собою відособлений вид діяльності, що має мету і порядок здійснення.

Основними діями, що забезпечують управління землями муніципального утворення, на думку вказаних науковців, є:

- ведення земельного кадастру, включаючи реєстрацію земельних ділянок, їх облік і оцінку;
- планування і систематичне регулювання використання земель;
- надання і вилучення земель;
- здійснення землеустрою та моніторингу земель;
- забезпечення контролю за використанням і охороною земель [6, с. 178].

Погоджуючись з думкою зазначених науковців, хочеться зауважити, що між якісним управлінням муніципалітетами земельним ресурсом територіальної громади та охороною земель в межах населених пунктів існує нерозривний зв'язок. Якщо управлінська діяльність, що проявляється в прийнятті нормативно-правових та індивідуальних актів є проявом правовстановлюючої та праворегулюючої функцій, то охорона земель – правоохоронної. Іншими словами від того, наскільки якісно буде здійснюватись управлінська діяльність муніципалітетів, спрямована на раціональне використання земельних ресурсів, буде залежати результат такої діяльності – дотримання екологічного балансу між діяльністю людини та екологічними нормативами і стандартами.

Відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель» [7], територіальний розвиток житлової та громадської забудови в межах населених пунктів, а також спорудження об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури здійснюються з урахуванням вимог раціонального використання земель. Розміщення і будівництво об'єктів житлово-комунального, промислового, транспортного, іншого призначення здійснюються відповідно до затверджених у встановленому порядку містобудівної документації та проектів цих об'єктів. Визначення територій і вибір земель для містобудівних потреб та спорудження конкретних об'єктів здійснюються на підставі затвердженої містобудівної документації, документації із землеустрою, схем планування територій переважно на землях несільськогосподарського призначення.

Окрім цього, охорона земель у межах населених пунктів здійснюється на підставі затвердженої документації із землеустрою в галузі охорони земель, зокрема: 1) схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць; 2) робочих проектів землеустрою [7].

Отже, охорона земель в межах населених пунктів здійснюється на підставі містобудівної документації та документації із землеустрою, яка затверджується органами місцевого самоврядування.

До містобудівної документації, за допомогою якої здійснюється регулювання відносин з використання земель в межах населеного пункту, належать (відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності») [8]:

- 1) генеральний план населеного пункту – містобудівна документація, що визначає принципи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту;
- 2) план зонування території (зонінг) – містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

3) детальний план території – містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території;

Відповідно до ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [8], генеральний план населеного пункту є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту. Рішення про розроблення Генплану та його затвердження приймається відповідною сільською, селищною, міською радою.

Принагідно зауважити, що затверджений генеральний план населеного пункту є підставою розроблення плану земельно-господарського устрою, який після його затвердження стає невід'ємною частиною генерального плану. Порядок складення плану земельно-господарського устрою території населеного пункту, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 79 від 22.02.2008 року [9] (далі – Порядок). Згідно з п. 2 Порядку, план земельно-господарського устрою території населеного пункту розробляється з метою здійснення організаційно-правових, інженерно-технічних та природо-охоронних заходів щодо використання земель відповідно до цільового призначення, розподілу земель за формами власності та користування, зокрема оренди, забезпечення режиму використання земель у межах охоронних зон, зон особливого режиму та захисту від руйнування.

На наше переконання, саме наявність розробленого плану земельно-господарського устрою території населеного пункту має виняткове значення для раціонального використання та охорони земель в межах населеного пункту, оскільки ним визначаються (в частині охорони земель): 1) межі земельних ділянок усіх форм власності та користування із зазначенням їх цільового призначення, межі охоронних і санітарно-захисних зон, зон особливого режиму використання земель; 2) організаційно-правові, фінансові та інші заходи щодо формування екомережі, освоєння земель, поліпшення їх якості, рекультивациі та консервації, забезпечення інженерного захисту; 3) умови використання земель у межах охоронних і санітарно-захисних зон, зон особливого режиму використання земель, а також порядок відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам, яких вони можуть зазнати внаслідок встановлення таких зон; 4) інженерно-технічні заходи щодо будівництва захисних споруд, вертикального планування, регулювання рівня ґрунтових вод та режиму стоку поверхневих вод; 5) напрями природоохоронної діяльності; 6) у разі наявності земель, порушених унаслідок провадження господарської діяльності або природних процесів, у плані передбачаються заходи щодо їх рекультивациі [9].

Відповідно до законодавства планом передбачається особливий режим використання земель у межах: 1) санітарно-захисних зон шкідливих і небезпечних об'єктів; 2) округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони курортів; 3) зон санітарної охорони джерел та об'єктів централізованого водопостачання і водоочисних споруд; 4) водоохоронних зон водних об'єктів; 5) охоронних зон об'єктів культурної спадщини, а також зон регулювання забудови; 6) охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду, зелених зон (парків, скверів тощо); 7) сейсмічних зон та зон руйнування земної поверхні, зсувів, затоплення і підтоплення, тектонічних розломів та інших небезпечних природних або антропогенних процесів [9].

Необхідність зонування земель в межах населених пунктів визначено ст. 180 ЗК України. Як зазначає І. В. Ігнатенко, по суті формулювання зазначеної норми виглядає чужорідним по відношенню до інших норм ЗК України, оскільки ані поняття «землі населених пунктів», ані поняття «зонування» більше не використовуються в ЗКУ [10, 26]. Вказаною нормою закріплено, що зонування земель здійснюється відповідно до закону.

Таким законом є Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» [8], стаття 18 якого відображає принцип зонування території міських поселень у вигляді плану зонування території, що розробляється на основі генерального плану населеного пункту (у його складі або як окремий документ) з метою визначення умов та обмежень використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон.

План зонування території розробляється з метою створення сприятливих умов для життєдіяльності людини, забезпечення захисту територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання надмірній концентрації населення і об'єктів виробництва, зниження рівня забруднення навколишнього природного середовища, охорони та використання територій з особливим статусом, у тому числі ландшафтів, об'єктів історико-культурної спадщини, а також земель сільськогосподарського призначення і лісів [8].

План зонування території встановлює функціональне призначення, вимоги до забудови окремих територій (функціональних зон) населеного пункту, їх ландшафтної організації.

Отже, план зонування території (зонінг), базуючись на Генеральному плані, є ключовим містобудівним документом, який визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон. На дивлячись на те, що формально генеральний план і план зонування території є різними містобудівними документами, вони нерозривно пов'язані і зможуть досягти мети їх прийняття лише у сукупності. На думку окремих науковців, зокрема В. М. Єрмолаєнка, доцільним є заміна цільового призначення землі принципом зонування, який набуває все більшого розповсюдження у розвинутих зарубіжних країнах [11, 28].

Статтею 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [8] визначено, що детальний план у межах населеного пункту уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію і розвиток частини території. Метою розроблення детального плану є визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції.

Саме наведена «тріада» містобудівної документації, зазвичай, є не лише основними документами у сфері містобудування, а й документами, які визначають раціональне використання територій та охорону земель, використання природних ресурсів, дотримання екологічної рівноваги на території відповідного населеного пункту.

Однак, окрім містобудівної документації, регулювання відносин з використання земель у межах населених пунктів здійснюється за допомогою документації із землеустрою, до основних видів якої (відповідно до Закону України «Про землеустрій»), належать [5]:

- 1) схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць;
- 2) проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць;
- 3) проекти землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб;
- 4) проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів;
- 5) технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель.

Аналізуючи положення ст.ст. 16-19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та ст.ст. 25, 45, 46, 51, 53, 57 Закону України «Про землеустрій», можна дійти висновку, що вітчизняне законодавство містить подвійну систему планування охорони та раціонального використання земель в межах населених пунктів, оскільки заходи, передбачені містобудівною документацією і документацією із землеустрою – пересікаються.

Так, мета, завдання і заходи, передбачені схемою землеустрою і техніко-економічними обґрунтуванням використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць частково дублюються планом земельно-господарського устрою, який є складовою генерального плану населеного пункту; проект землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб має багато спільних рис з детальним плануванням територій; проект землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів, який розробляється на основі генеральних планів населених пунктів (власне, як і проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж населеного пункту) має багато спільних рис з тим же планом земельно-господарського устрою території населеного пункту.

На наше переконання, таке різноманіття документації, на підставі якої здійснюються заходи з раціонального використання та охорони земель в межах населених пунктів, не надто позитивно відображаються на управлінській діяльності з охорони земель. Розробка трьох, п'яти чи навіть семи видів містобудівної документації та документації із землеустрою є економічно недоцільним і неефективним розпорядженням ресурсами територіальної громади. На нашу думку, для більшої ефективності охоронної управлінської діяльності, можна об'єднати більшість видів землевпорядної та містобудівної документації в одну, розробивши один чи два стратегічних документа, які б визначали планувальну організацію забудови, використання та охорони земель в межах населених пунктів.

Варто також акцентувати увагу, що сучасний стан охорони земель в межах населених пунктів характеризується відсутністю ефективного механізму контролю за використанням та охороною земель, в першу чергу недопущенням самовільного зайняття земельних ділянок та здійсненням на них самочинного будівництва. В подібних умовах, на нашу думку, внесення відповідних змін до законодавства в частині підвищення ефективності самоврядного контролю за використанням та охороною земель має усунути ці недоліки, оскільки в умовах реформи децентралізації повноважень у сфері управління земельними ресурсами шляхом передачі їх відповідним місцевим громадам, ефективний контроль за використанням земельних ресурсів, зосереджений в тих же муніципалітетах неминує призведе до максимально ефективного і раціонального використання земельного ресурсу з дотриманням необхідного екологічного балансу та паритету прав та законних інтересів мешканців відповідного населеного пункту на безпечне довкілля.

Висновки. Ефективна охорона та раціональне використання земель населених пунктів на сучасному етапі земельної реформи в Україні, потребує вирішення низки поточних завдань, без здійснення яких подальші землеохоронні заходи є неефективними, це: 1) встановлення в натурі меж населених пунктів та внесення їх до ДЗК; 2) проведення інвентаризації земель в межах населених пунктів та відображення її результатів в ДЗК з тим, щоб врешті завершити процес розмежування земель державної та комунальної власності.

Після цього, очевидно є необхідність узгодження містобудівної документації та документації із землеустрою з тим, щоб усунути подвійне планування та конкуренцію норм, нерациональне використання матеріальних ресурсів на розроблення великої кількості документації та розроблення комплексного, багатоаспектного документа, який надав би можливість муніципалітетам ефективно планувати і впроваджувати в життя управлінські заходи з охорони комунальних земель.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Класифікація видів цільового використання земель, затверджена Наказом Держкомзему України № 548 від 23.07.2010 року, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.11.2010 за № 1011/18306. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10>.
2. Програма використання та охорони земель міста Києва на 2016-2020 роки, затверджена рішенням Київської міської ради від 14.07.2016 № 729/729. URL: http://kmr.ligazakon.ua/SITE2/1_docki2.nsf/alldocWWW/84F244748E9EF3B6C225800A00686B97?OpenDocument.
3. Постанова Верховного Суду України від 27.09.2017 року: справа № 6-2686цс16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>.
4. Мартин А. Г. Правові проблеми інвентаризації земель в Україні. *Землеустрій і кадастр*, 2007. № 3. С. 17–21.
5. Закон України «Про землеустрій». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15/para01#n2>.
6. Третяк А. М., Дорош О. С. Управління земельними ресурсами (навчальний посібник). Під заг. ред. Третяка А. М. Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2006. 462 с.
7. Закон України «Про охорону земель». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/962-15/para01#o1>.
8. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3038-17/page>.
9. Порядок складення плану земельно-господарського устрою території населеного пункту, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 79 від 22.02.2008 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/79-2008-p>.
10. Ігнатенко І. В. Правові засади зонування земель у межах населених пунктів: дис. канд.

юрід. наук: 12.00.06. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2014. 213 с. 11. Єрмоленко В. М. Проблемні питання цільового призначення земель. *Актуальні проблеми правового забезпечення екологічної безпеки, використання та охорони природних ресурсів*: матеріали міжнарод. наук.-практ. конференції, 9–10 жовтня 2009 року. [за заг. ред. А.П. Гетьмана, М.В. Шульги]. Харків: Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого, 2009. С. 27–29. 12. Земельний кодекс України в редакції від 01.07.2015 року. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

REFERENCES

1. *Klasyfikatsiia vydiv tsilovoho vykorystannia zemel* [Classification of types of land use intended for use], zatverdzhena Nakazom Derzhkomzemu Ukrainy No. 548 vid 23.07.2010 roku, zareiestrovano v Ministerstvi yustytzii Ukrainy 01.11.2010 za No. 1011/18306. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10>. 2. *Prohrama vykorystannia ta okhorony zemel mista Kyieva* [Program of use and protection of land in the city of Kiev] na 2016–2020 roky, zatverdzhena rishenniam Kyivskoi miskoi rady vid 14.07.2016 No. 729/729. URL: http://kmr.ligazakon.ua/SITE2/1_docki2.nsf/alldocWWW/84F244748E9EF3B6C225800A00686B97?OpenDocument. 3. *Postanova Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 27.09.2017 roku* [Resolution of the Supreme Court of Ukraine dated September 27, 2017]: sprava No. 6-2686tss16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>. 4. Martyn A. H. *Pravovi problemy inventaryzatsii zemel v Ukraini* [Legal problems of inventory of land in Ukraine]. *Zemleustrii i kadastr*, 2007. № 3. P. 17–21. 5. *Zakon Ukrainy «Pro zemleustrii»*. [Law of Ukraine «On Land Management»] URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15/paran2#n2>. 6. Tretiak A. M., Dorosh O. S. *Upravlinnia zemelnymy resursamy (navchalnyi posibnyk)*. [Land Management (training manual).] Pid zah. red. Tretiaka A. M. Kyiv: TOV «TsZRU», 2006. 462 p. 7. *Zakon Ukrainy «Pro okhoronu zemel»*. [The Law of Ukraine «On the Protection of Land»] URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/962-15/parao1#o1>. 8. *Zakon Ukrainy «Pro rehuliuвання mistobudivnoi diialnosti»* [The Law of Ukraine «On Regulation of Urban Development»]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3038-17/page>. 9. *Poriadok skladennia planu zemelno-hospodarskoho ustroiu terytorii naselenoho punktu, zatverdzheno Postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy* [The procedure for drawing up the plan of the land and economic arrangement of the territory of the settlement, approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine] No. 79 vid 22.02.2008 roku. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/79-2008-p>. 10. Ihnatenko I. V. *Pravovi zasady zonuvannia zemel u mezhakh naselenykh punktiv* [Legal principles of zoning of lands within settlements]: dys. kand. yuryd. nauk: 12.00.06. Natsionalnyi yurydychnyi universytet im. Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2014. 213 p. 11. Yermolenko V. M. *Problemnii pytannia tsilovoho pryznachennia zemel. Aktualni problemy pravovoho zabezpechennia ekolohichnoi bezpeky, vykorystannia ta okhorony pryrodnykh resursiv* [Problematic issues of purposeful use of land. Actual problems of legal provision of ecological safety, use and protection of natural resources]: materialy mizhnarod. nauk.-prakt. konferentsii, 9–10 zhovtnia 2009 roku. [za zah. red. A. P. Hetmana, M. V. Shulhy]. Kharkiv: Natsionalna yurydychna akademiia Ukrainy im. Yaroslava Mudroho, 2009. P. 27–29. 12. *Zemelnyi kodeks Ukrainy v redaktsii vid 01.07.2015 roku* [Land Code of Ukraine in the wording of 01.07.2015]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

Дата надходження: 15.02.2019 р.